

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهنما و آموزش عربی
زبان قرآن (۱) به روش آسان
دوره متوسطه دوم

این استفاده برای دانش آموزان رشته‌های
علوم تجربی، ریاضی و فیزیک، شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش

انتشارات آوا. رنگ

مؤلفین:

آقایان:

دکتر یعقوب‌علی آقاعلی‌پور

دکتر یعقوب محرم زاده

دکتر نادر محمدی

جواد ظاهری اصل

علی تقی زاده

خانم‌ها:

سیما برزگر

ملاحت سالک مراد

معصومه علیزاده

عنوان و نام پدیدآور : راهنما و آموزش عربی زبان قرآن (۱).

مشخصات نشر : تبریز: آوای بیرنگ، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۱۳۶ ص.: مصور (رنگی)، جدول (رنگی).

شابک : 978-600-7585-19-1

وضعیت فهرست نویسی : فیا.

یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

مولفین: دکتر یعقوبعلی آقاعلیپور، دکتر یعقوب محرم زاده، دکتر نادر محمدی

یادداشت : جواد طاهری اصل، علی تقی زاده، سیما برزگر، ملاحت سالک مراد، معصومه علیزاده

شناسه افزوده : تقی زاده، علی، ۱۳۴۵-، پدیدآور

شماره کتابشناسی ملی : ۴۳۸۱۸-۱

انتشارات آوای بیرنگ

راهنما و آموزش عربی زبان قرآن (۱)

به روش آسان

دوره متوسطه دوم

کلیه رشته‌ها (به استثناء رشته ادبیات و علوم انسانی)

مولفین: دکتر یعقوبعلی آقاعلیپور، دکتر یعقوب محرم زاده، دکتر نادر محمدی، جواد

طاهری اصل، علی تقی زاده، سیما برزگر، ملاحت سالک مراد، معصومه علیزاده

انتشارات: آوای بیرنگ / چاپ اول: ۱۳۹۵ / تیراژ: ۱۰۰۰ / طراح جلد: خانم زاهد

محل نشر: تبریز / چاپ: سبز / قطع: وزیری / صحافی: امین / تعداد صفحه: ۱۳۶

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

تبریز: خیابان جمهوری اسلامی، پایین تر از مسجد انگجی، پاساژ شهریار، زیرزمین، پلاک ۵

همراه: ۰۹۱۴۴۱۱۲۷۳۶

تلفکس: ۳۵۲۵۶۹۷۷

Pub_birang88@Yahoo.com

ISBN:978- 600-7585-19-1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۸۵-۱۹-۱

فهرست مطالب

ردیف	موضوع	صفحه
۱	پیشگفتار	۴
۲	الدَّرْسُ الْأَوَّلُ ذَاكَ هُوَ اللَّهُ + التَّعَارُفُ	۶
۳	الدَّرْسُ الثَّانِي الْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ + الْأَعْدَادُ مِنْ وَاحِدٍ إِلَى مِئَةٍ + فِي مَطَارِ النَّجْفِ	۱۹
۴	الدَّرْسُ الثَّالِثُ مَطَرُ السَّمَكِ + أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ «۱» + فِي قِسْمِ الْجَوَازَاتِ	۳۱
۵	الدَّرْسُ الرَّابِعُ التَّعَايُشُ السَّلْمِيُّ + أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ «۱» + فِي صَالَةِ التَّفْتِيْشِ	۴۴
۶	الدَّرْسُ الْخَامِسُ هَذَا بَلَقَ اللَّهُ الْجُمْلَةَ الْفِعْلِيَّةُ وَ الْإِسْمِيَّةُ + مَعَ سَائِقِ سَيَّارَةِ الْأَجَرَةِ	۵۷
۷	الدَّرْسُ السَّادِسُ ذَوَالْقَرْنَيْنِ + الرَّحْمَةُ لِمَجْهَدٍ + مَعَ مَسْئُولِ اسْتِقْبَالِ الْفُنْدُقِ	۷۰
۸	الدَّرْسُ السَّابِعُ يَا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَائِبُهُ + حَاضِرُ الْمَجْرِرِ وَ نَحْنُ الْوَقَايَةِ + مَعَ مُشْرِفِ خَدَمَاتِ الْفُنْدُقِ	۸۵
۹	الدَّرْسُ الثَّامِنُ صِنَاعَةُ التَّلْمِيْعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارْسِيِّ + إِسْمُ الْفَاعِلِ وَ إِسْمُ الْمَفْعُولِ وَ إِسْمُ الْمُبَالِغَةِ + شِرَاءُ شَرِيحَةِ الْهَاتِفِ الْجَوَالِ	۱۰۰
۱۰	المُعْجَمُ	۱۱۴
۱۱	یادداشت	۱۳۵

پیشگفتار:

کتاب پیش رو توسط گروهی از دبیران مجرب و کار آزموده زبان عربی نگاشته شده است، که سال های طولانی به تدریس کنکوری و تشریحی درس زبان عربی در مدارس تیز هوشان و نمونه دولتی تبریز اشتغال داشته اند. از آن جایی که این کتاب محصول کار مشترک این دبیران است، دارای کیفیت مناسب و انسجام درونی بسیار خوبی می باشد. هر فصل این کتاب توسط یکی از مؤلفین نوشته شده، و در پایان، چندین بار، مورد بازبینی و ویرایش قرار گرفته است. و هدف مؤلفین این بوده است که دانش آموز روند ادراک و تسلط و تثبیت را در آموزش زبان عربی طی کند.

توجه به این نکته ضروری است، که کتاب های نوین دوره اول و دوره دوم متوسطه قواعد گریز و ترجمه محور است، لذا از ذکر قواعد خسته کننده و ملال آور و نکات آن پرهیز نموده ایم. اگر مختصر قواعد نگاشته شده است، در راستای کمک به درک و فهم عبارات و آیات و احادیث بوده، تا در ترجمه به سهولت و آسانی انجام پذیرد.

توصیه: به دانش آموزان عزیز اکثراً توصیه می شود، که حتماً، ابتدا، خود، قواعد را یاد گرفته، و اقدام به حل تمرینات نمایند. همچنین با استفاده از لغت ها و کلمات جدید که بعد از اتمام قواعد آورده ایم، خودشان سعی کنند، تمرینات و عبارات آیات و احادیث ترجمه کنند، و آنگاه به پاسخ های این کتاب مراجعه نموده و پاسخ های خود را تصحیح کنند. حل تمرین ها در گروه های دو یا چند نفره، و بحث در مورد پاسخ هر یک از افراد گروه، یکی از بهترین روش ها در یادگیری زبان می باشد.

بخش های مختلف این کتاب به ترتیب زیر است:

۱- آموزش قواعد: در قسمت اول هر درس سعی شده، قواعد به دور از هر گونه ابهام، به زبانی ساده و آسان، و با مثال هایی متعدد ساده و قابل فهم، در اختیار دانش آموز قرار گیرد. دانش آموز می تواند بعد از یادگیری این قواعد، که بیشتر در خدمت ترجمه است، تمرین های موجود در قسمت پایانی آن را تحت عنوان «اختیار نفسک» حل نموده، و جهت تصحیح آنها به این کتاب مراجعه کند. و سپس همان موارد را در متن درس پیدا نموده، و قواعد را بر آن مطابقت دهد.

۲- لغت ها: در این بخش، قبل از ورود به متن درس، تمام کلمه های تازه و مهم درس، اعم از متن و تمرین ها، ترجمه شده است. برای اینکه دانش آموز، ترجمه درس عربی را به خوبی بیاموزد، بهترین روش آن است که کلمه های تازه را در بالای هر یک از لغات به کار رفته در درس بنویسد، و خود سعی کند تا عبارت ها را ترجمه نماید، سپس ترجمه های خود را با ترجمه های این کتاب مقایسه کرده و آنها را تصحیح کند. این

کار، هر چند در ابتدا، اندکی مشکل است، اما با تمرین و تکرار، کم کم احساس خواهد کرد که ترجمه ی متون عربی آسان است. باید توجه داشت که هدف یادگیری ترجمه است نه حفظ ترجمه.

۳- متن درس: در این بخش، متن درس همراه با ترجمه روان و دقیق آنها آمده است. و چنان که در بخش قبلی توضیح داده شد، دانش آموز باید خود ترجمه کند، و سپس آن را با ترجمه این کتاب مقایسه کند.

۴- پاسخ تشریحی و ترجمه تمرین ها: در این بخش، تمام تمرین های هر درس به صورت تشریحی پاسخ داده شده، و علاوه بر آن ترجمه تمرین ها هم ذکر شده است. در این بخش نیز توصیه می شود، که حتماً، ابتدا، خود دانش آموز تمرین ها را حل کند، و آنگاه به پاسخ های این کتاب مراجعه کند. بهتر است در گروه های دو یا چند نفره این کار انجام گیرد.

۵- ابزار احوال: از تمام شدن تمرینات، در این بخش آیات قرآن ذکر گردیده است. علاوه بر آنکه، هفت مهم تربیتی و اخلاقی که در این بخش نهفته است، هدف این بخش افزایش مهارت ترجمه، دانش آموز می باشد. در اینجا نیز، ابتدا، خود دانش آموز ترجمه می کند، و سپس به این کتاب مراجعه می کند.

۶- حواریات: در قسمت پایانی هر درس گفتگوهایی به زبان عربی گنجانده شده است، تا کتاب از یکنواختی در آمده، و دانش آموز را به یادش آورد. هدف این بخش نیز سعی کرده ایم، با ترجمه روان و نزدیک به زبان محاوره ای فارسی، گفتگوها را ترجمه کنیم. البته هدف این بخش، چنان که پیداست، ترجمه نیست. باید دانش آموزان در گروه های دو نفره، گفتگوها را حفظ کرده، و آن را در کلاس اجرا کنند.

۷- آزمون: در پایان هر درس آزمونی تشریحی قرار داده ایم، تا دانش آموز بعد از اتمام هر درس خود را بیازماید. همچنین برای هر نیمسال آزمون منبوقه ای با بارم بندی جدید این درس طراحی کرده ایم. و در پایان نیز آزمون جامعی برای خرداد ماه در نظر گرفته ایم.